

Stichting Cuypersgenootschap

Stichting tot behoud van negentiende- en
twintigste-eeuws cultuurofgoed in Nederland

AANTEKENEN

Secretaris:
Leo Dubbelaar
Alferbos 246
2715 TN Zoetermeer
Telefoon: 079-3604208
06-23398363
e-mail: leodub@planet.nl

Aan het college van burgemeester en
wethouders van Reusel-De Mierden

Postbus 11

5540 AA REUSEL

Betreft : Bezwaar tegen besluit aanwijzen panden Groeneweg tot
gemeentelijke monumenten

Zoetermeer, 20 november 2015

Geacht college,

Het Cuypersgenootschap maakt bezwaar tegen uw besluit van 15 oktober 2015, kenmerk: 15.02593, waarbij u ons heeft laten weten niet over te gaan tot bescherming van het Fraterhuis en de omringende bebouwing aan de Groeneweg te Reusel als gemeentelijk monument. Een afschrift van het besluit is bijgevoegd. Daarnaast voegen wij onze statuten en machtiging aan ondergetekende bij.

Om tot een besluit te komen heeft u 3 jaar over gedaan om alsnog ons verzoek in een summier brief af te wijzen terwijl u bijvoorbeeld bij brief van 14 juli 2015, kenmerk: 15.01877 nog aan ons heeft meegedeeld dat het voornemen was om het Fraterhuis met de omringende bebouwing te beschermen als gemeentelijk monument. Uw college had al ruim een jaar eerder op 25 februari 2014 over dit voornemen besloten. Wat er sinds het voornemen is gewijzigd is ons onduidelijk.

Per brief van 15 januari 2012 heeft onze stichting u verzocht om het Fraterhuis aan de Groeneweg, gebouwd naar ontwerp van architect Jos. Bedaux, te beschermen als gemeentelijk monument. Naar aanleiding van ons verzoek heeft de gemeentelijke monumentencommissie u geadviseerd om het Fraterhuis met de naastgelegen bebouwing van dezelfde architect te beschermen als gemeentelijk monument. Dit advies heeft u niet overgenomen. Op basis van zeer magere argumenten heeft u ons verzoek afgewezen. U geeft in uw brief van 15 oktober twee argumenten voor uw besluit:

1. Het college wenst de eigendomsrechten van betrokkenen optimaal te respecteren. Het college neemt het advies van de monumentencommissie hierover niet over.
2. Bij mogelijke nieuwbouw op de plaats van het Fraterhuis zal er wel de nodige aandacht zijn voor beeldkwaliteit. Dit in relatie tot de aanwezige Bedaux panden. Het college is van mening dat hiervoor het aanwijzen als gemeentelijk monument niet van essentieel belang is. Daarom kiest het college ervoor de ruimtelijke kwaliteit niet te borgen door het aanwijzen van het Fraterhuis tot gemeentelijk monument, maar door dit te borgen in een beeldkwaliteitsplan.

Bij de voorbereiding om te komen tot dit bezwaarschrift, hebben wij aanvullende stukken bij u opgevraagd zoals het gewaarmerkt collegebesluit, advies van de monumentencommissie en de zienswijzen van de eigenaren. Uit de stukken is gebleken dat sommige eigenaren bezwaren hebben bij aanwijzing van het complex als monument en dat u het advies van de monumentencommissie, maar ook van uw ambtelijke organisatie terzijde heeft geschoven zonder uitvoerige motivatie en belangenafweging. Wij wijzen u ook nog op dat een aantal eigenaren wel voorstander zijn van aanwijzing als monument.

Het Cuypersgenootschap constateert dat het aanwijzen van een monument geen verplichting is. Volgens vaste jurisprudentie heeft uw college de vrijheid om een eigen afweging te maken. Volgens eveneens vaste jurisprudentie zijn monumentwaarden echter een stevig belang. Alleen met zwaarwegende belangen kan een advies van een monumentencommissie terzijde geschoven worden. Een zorgvuldige belangenafweging is noodzakelijk. Wij zijn van mening dat er geen hier sprake is geweest van een zorgvuldige afweging van belangen. Bij de aanwijzing van een monumenten dient een eigenaar gehoord te worden en dienen deze belangen een rol te spelen, maar over het algemeen dient het algemeen belang, het behoud van cultureel erfgoed, volgens vaste jurisprudentie zwaarder te wegen bij de besluitvorming. Recent heeft de Rechtbank te Den Haag hier nog helder uitspraak over gedaan inzake een soortgelijk besluit van de gemeente Alphen aan den Rijn. Een afschrift van de uitspraak is bijgevoegd. De aangegeven bezwaren van eigenaren bieden geen grond om af te wijken van het algemeen belang tot behoud.

Het feit dat er bij nieuwbouw op de plek van het Fraterhuis wel aandacht zal zijn voor beeldkwaliteit is niet relevant. De vraag die voorligt is of het Fraterhuis een beschermde status kan krijgen als gemeentelijk monument. Het college loopt met deze argumentatie op de muziek vooruit. Op dit moment is er geen sprake van een bestaand nieuwbouwplan dat getoetst kan worden aan een beeldkwaliteitsplan. Bovendien kan een beeldkwaliteitsplan geen bescherming bieden aan monumentwaardige bebouwing. Bescherming van de bebouwing is alleen mogelijk met toepassing van de erfgoedverordening of bepalingen in het bestemmingsplan.

Aanwijzing van de bebouwing tot gemeentelijk monument betekent bovendien ook niet dat in de toekomst grote veranderingen of zelfs sloop onmogelijk zijn. De erfgoedverordening voorziet immers in de mogelijkheid van verandering, verstoring of afbraak van een gemeentelijk monument. De gemeente dient een aanvragen voor verandering, verstoring of sloop van een gemeentelijk monument conform de erfgoedverordening in behandeling te nemen. Goed gemotiveerd is de sloop van een monument mogelijk. De Raad van State heeft dit in soortgelijke gevallen bevestigd in haar uitspraken van 19 juli 2006 (LJN: AY4231) en 18 augustus 2004 (LJN: AQ7005). U had dus gewoon kunnen kiezen voor bescherming en wanneer bijvoorbeeld herbesteding problematisch zou zijn geworden op een later moment kunnen kiezen voor sloop van het beschermde monument.

Ingevolge artikel 3, lid 5 van de Erfgoedverordening 2011 geldt een voorbescherming van het complex als monument en wordt het behandeld als zijnde een gemeentelijk monument. De reeds afgegeven sloopvergunning voor het Fraterhuis kan niet worden gebruikt. Bij indiening van dit bezwaarschrift zal de bescherming worden verlengd tot dat onherroepelijk is besloten of het complex wel of geen monument wordt.

Wij concluderen dat het genomen besluit geen stand kan houden. Wij verzoeken u dan ook om ons bezwaar gegrond te verklaren en het bestreden besluit in te trekken en te vervangen door een nieuw besluit.

Hoogachtend,
namens het bestuur van het Cuypersgenootschap

Leo Dubbelaar, secretaris